05
G 27

P/163963

Proletari din toate țările uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

ANUL XXIII - Nr. 1070

Vineri
8 ianuarie
1971

4 pagini — 25 bani

În orașul de pe Bega, pe strada Feldioara, la numărul 3, funcționează din anul 1956 „Stațiunea republicană a tinerilor naturaliști". Aici niște oameni destoinici îmbină în chip priceput munca de dascăli cu cea de cercetători științifici. În laboratoarele stațiunii, pe cele două hectare cu răsadnițe și cu sere, pe loturile cu colecții de plante, ca și la mica fermă avicolă a stațiunii se perindă zilnic zeci și zeci de elevi care, sub îndrumarea competentă a personalului didactic al stațiunii, efectuează numeroase lucrări practice, atractive, interesante.

În clișeu : Observații asupra plantelor ornamentale.

CALITATEA PE PRIM PLAN

ANCHETA NOASTRĂ

A început un nou an, un nou cincinal. Cu anul 1971 intrăm — cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea de Anul Nou — „într-o nouă etapă a dezvoltării economice și social-culturale a țării".

În toate sectoarele de activitate calitatea va trebui să urce trepte înalte. De aceea, acum, la început de an, am încercat să conturăm cîteva din preocupările strîns legate de imperativul calitate în unele compartimente importante ale învățămîntului.

Optimizarea organizării și conducerii

Considerînd chestiunile care privesc perfecționarea organizării și conducerii învățămîntului ca avînd o însemnătate primordială în ridicarea calității lui, ne-am oprit mai întîi asupra activității din acest sector.

Pentru a realiza o dimensiune calitativ superioară a organizării și conducerii școlilor — ne-a spus conf. univ. dr. TIBERIU BOGDAN, șef de catedră, de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic — trebuie să pornim, ca în orice altă acțiune, de la datele realității. Și realitatea ne spune că pînă în prezent nu a existat o preocupare specială a facultăților pentru a-i forma pe profesori și ca viitori conducători de școală. Se impune în mod imperios ca această lacună să fie suplinită, pentru că un director de școală, în condițiile actuale, îndeplinește un rol foarte important, conducînd grupuri întregi de profesori și o întreagă armată de elevi. Pe de altă parte, inspectorii școlari nu pot vizita școlile decît la intervale mari de timp, astfel încît ponderea principală a muncii de îndrumare și control a procesului de învățămînt este exercitată de către director. În aceste condiții, în anul 1971 se va manifesta în mod pronunțat preocuparea de a-i înzestra pe directori cu cunoștințe de conducere științifică pentru ca, în sfera lor de decizie, ei să acționeze în mod eficient pe toate planurile.

Conducerea Ministerului Învățămîntului și Institutul central de perfecționare a personalului didactic au hotărît să organizeze [illegible] cu durată de aproximativ o [illegible] pentru actualii directori și, în perspectivă, și pentru un număr de profesori care dovedesc aptitudini organizatorice și care urmează să fie atestați rînd pe rînd pentru calitatea de director. Preocupări asemănătoare se manifestă și în ceea ce privește pregătirea inspectorilor, în a căror muncă a domnit multă vreme empirismul și care trebuie să fie la rîndu-le înzestrați cu cunoștințe de organizare și conducere științifică. La Institutul central de perfecționare, ca și la filialele sale, se vor organiza deci cursuri pentru inspectorii de toate gradele și de toate funcțiile.

La aceste cursuri atît directorilor cît și inspectorilor li se vor da cunoștințe care privesc modernizarea învățămîntului în general, dar mai cu seamă noile concepții de organizare și conducere științifică. O mare atenție va fi acordată înarmării directorilor cu suficiente cunoștințe despre teoria grupurilor mici, considerîndu-se că ei lucrează, pe de o parte, cu grupuri sociale constituite din personalul didactic, iar pe de altă parte cu grupuri formale de elevi constituite în clase.

Despre cursurile pentru pregătirea directorilor ne-a vorbit și conf. univ. dr. NICOLAE RADU de la același institut. Voi ține în cadrul acestui curs — ne-a spus tov. Radu — o serie de prelegeri despre teoria grupurilor mici, astfel încît directorii să-și dea seama că există un context științific în care își pot integra acțiunile. Nu putem pretinde că ei vor desfășura imediat după aceasta acțiunile lor de lideri de grup respectînd întru totul rigorile științei. Este mai mult un fel de sensibilizare la problemă, o cale de a sparge primele bariere ale empirismului, ceea ce, pentru realizarea unui prim pas, mi se pare foarte important. Un al doilea pas ar urma să-i constituie demonstrațiile specialiștilor și, în sfîrșit, ultimul va fi acela în care directorul va reuși să formuleze singur diagnostice strict științifice și, de asemenea, ipoteze strict științifice de ameliorare pentru un grup sau altul. La acest stadiu nu se poate ajunge dintr-odată. Va fi nevoie de timp. Cert este însă că acțiunea de scientizare a conducerii trebuie să înceapă într-un fel și formula acestui început pe care vrem să-l realizăm în anul 1971 ni se pare cea mai potrivită.

O reevaluare calitativă a conținutului

Creșterea continuă a cantității de informație strictă în memoria colectivă a societății, capacitatea relativ constantă de asimilare a informației de către individ, decalajul dintre acestea (care tinde să crească continuu) și uzura foarte rapidă a informațiilor în societatea contemporană fac ca reevaluarea calitativă a conținutului învățămîntului să devină unul din dezideratele majore ale perfecționării sale. Despre modul cum se va realiza această dimensiune calitativă ne-a vorbit cercetătoarea EMILIA CONSTANTINESCU, șef de secție la Institutul de științe pedagogice.

— O activitate eficientă trebuie să aibă neapărat în vedere anumite obiective precise. Obiectivul fundamental al școlii, în actuala ei etapă de dezvoltare, este prioritatea formativului asupra informativului. Se impune în primul rînd formarea și dezvoltarea unor capacități intelectuale cum ar fi flexibilitatea gîndirii, mobilitatea, independența și creativitatea ei, care să facă posibilă integrarea continuă, eficientă a tineretului în viața socială. Aceste obiective cer profesorului să utilizeze în chip nou manualele și programele școlare. În general, se lasă destulă libertate profesorilor în utilizarea acestor programe și manuale. Este o libertate care are sensuri bine determinate.

În primul rînd, această libertate le va permite profesorilor să selecționeze cunoștințele ce urmează a fi predate din perspectiva valorii lor pentru realizarea obiectivelor învățămîntului. Aceasta înseamnă renunțarea la amănunte de prisos, axarea pe idei fundamentale. Totodată ea va permite promovarea în procesul de învățămînt a unor concepții științifice moderne. Anumite cunoștințe cuprinse în manuale pot să se degradeze de la un moment la altul. Profesorul, obligat să se țină la curent cu progresele pe care le face știința, va putea să adapteze conținutul respectiv, să înlocuiască anumite exemple care nu mai corespund rigorilor științifice.

Apoi, libertatea despre care vorbim va permite corelarea cunoștințelor studiate în cadrul diferitelor discipline, creînd posibilitatea de a da elevilor ideea unității fundamentale a științelor, idee cumva ignorată prin actuala distribuire rigidă a disciplinelor în planul de învățămînt. Se vor putea aborda chiar probleme aparținînd disciplinelor de graniță. De exemplu, profesorul de fizică va face trimiteri la biofizică, cel de chimie la biochimie etc.

Și, în sfîrșit, un aspect fundamental: această libertate oferă profesorului largi posibilități de a lega conținutul învățămîntului de practică. Legarea teoriei de practică, care în anul 1971 se va contura ca un principiu de muncă foarte precis pentru orice profesor, constituie unul din principiile esențiale ale activizării elevilor în scopul însușirii cunoștințelor.

Ipostaza tehnologiei

Solicitat să vorbească despre perspectivele ridicării calității tehnologiei didactice în anul 1971, cercetătorul principal VL. KRASNASESCHI a ținut mai întîi să precizeze că tehnologia se referă la mijloacele tehnice de învățare—domeniu în care se fac eforturi pentru a îmbunătăți calitatea aparaturii existente și pentru a introduce o aparatură modernă — ca și la cercetările de ergonomie școlară, prin care înțelegem adaptarea tehnicilor didactice atît la conținutul informațional transmis cît și la capacitatea de asimilare a elevilor. Termenul de ergonomie școlară nu se referă însă numai la mijloacele tehnice propriu-zise, ci și la conținutul învățămîntului și la metodele de predare. Intenția noastră — a precizat tov. Krasnaseschi — este să găsim un mijloc adecvat de măsurare a cantității de informație „utilă", adică receptibilă și asimilabilă de către elevi, presupunînd că există o redondanță de informație în întregul învățămînt, adică o sumă de noțiuni parazitare vehiculate fie prin rutină, fie din dificultatea specialistului de a concentra o parte din cunoștințele pe care ar vrea să le transmită.

Dacă ne referim la noțiunea de tehnologie în sensul cel mai larg, de cunoștințe și acțiuni, atunci vom apela la ergonomie pentru a asigura folosirea în învățămînt, mai ales în activitățile practice, a acelor mijloace tehnice care pot dezvolta aptitudini și trezi interese tocmai pentru tehnica modernă. Această latură capătă o deosebită însemnătate în prezent, cînd punem accentul pe munca privită ca obiect de învățămînt. Pînă în momentul de față nu s-a stăruit suficient asupra legăturii dintre tehnologie, în înțelesul ei de sumă a mijloacelor de învățămînt și latura formativă a acestor mijloace. Majoritatea profesorilor înțeleg, de pildă, rolul mijloacelor audio-vizuale, al formelor de mass media. Mulți dintre ei păstrează însă și acum rezerve față de învățămîntul programat, nu văd că acesta reflectă o anumită logică și sistematizare a ideilor după un principiu formulat încă de Descartes — acela că o dificultate mare trebuie să fie divizată în probleme și dificultăți mai mici, care pot fi ușor rezolvate — și că dezvoltă spiritul analitic al elevilor, ca și priceperea

Anchetă realizată de
OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 3-a)

INTERFERENȚA ȘCOALĂ-PRODUCȚIE

Orientarea învățămîntului către realitățile practicii, realizată prin introducerea pregătirii tehnico-practice în planul de învățămînt este o necesitate pe care o impune însăși viața. Considerînd instruirea și educarea elevilor drept o activitate pusă în slujba vieții sociale, tot mai numeroși profesori tind să-i familiarizeze încă din vremea studiului cu particularitățile specifice muncii din diferitele sectoare ale economiei. Ei îi înarmează cu cunoștințe și deprinderi practice nu numai în cuprinsul școlii, ci și în afara ei, în incinta întreprinderilor direct productive. Se realizează astfel o interferență, un flux de relații de salutară oportunitate între școală și producție. Un exemplu în acest sens ni-l oferă numeroasele legături care s-au stabilit în județul Bacău în organizarea activităților cu caracter practic între școli și întreprinderi.

*

Sprijinit îndeaproape de Comisia economică a Comitetului județean P.C.R., Inspectoratul Bacău a organizat cîteva echipe care s-au deplasat în județ, pentru a ajuta școlile să stabilească relații cu întreprinderile în vederea pregătirii tehnico-productive a elevilor Aceste echipe, sprijinite la rîndul lor de organele locale de partid și de stat, au discutat cu directorii unor mari întreprinderi din Comănești, Moinești, Buhuși, Tîrgu Ocna despre modalitățile pregătirii elevilor, luîndu-se în comun hotărîri cu privire la locurile de muncă ce urmau să fie puse la dispoziția acestora, la maiștrii care să-i conducă și să-i supravegheze, la lucrările pe care urmau să le efectueze elevii.

Multe întreprinderi i-au primit pe elevi cu toată solicitudinea. Așa au procedat, de pildă, întreprinderea „Industria metalurgică" și Fabrica de confecții din Bacău, Fabrica de postav din Buhuși, Combinatul de industrializare a lemnului din Comănești, Întreprinderea de industrie locală din Tg. Ocna, întreprinderile de mecanizare a agriculturii etc. În cadrul lor școlarii desfășoară activități tehnico-productive ale căror rezultate sînt de pe acum demne de remarcat. Elevele care lucrează la Fabrica de tricotaje din Bacău, de exemplu, după ce o vreme au asistat la activitatea muncitoarelor, au început să pună mîna pe războaie și acum muncesc alături de lucrătoarele calificate. Ele au și pornit să acumuleze elementele unei preprofesionalizări și fabrica le-a promis că, după ce vor termina școala de 10 ani, le va angaja, contînd pe posibilitatea unei calificări foarte rapide. O situație asemănătoare este de semnalat și în legătură cu activitățile practice efectuate la Fabrica de postav din Buhuși de elevii Școlii generale nr 4. din localitate. Și aici elevii participă direct la procesul de producție și au fost asigurați că vor fi angajați în fabrică după absolvirea școlii. O activitate satisfăcătoare desfășoară în producție și elevii Școlii generale nr. 1 sau cei ai liceului de cultură generală din Comănești, care fac practică la Combinatul local de industrializare a lemnului.

Multiple forme de activități tehnico-productive se desfășoară și în mediul rural. Astfel, elevii școlii generale și ai liceului din comuna Podul Turcului au efectuat pe terenurile viticole ale I.A.S. din localitate lucrări care au fost normate și evaluate de tehnicieni. Sumele cuvenite pentru aceste lucrări au fost înmînate școlii. În prezent s-au stabilit grupe de elevi care, în funcție de cerințele specifice diferitelor clase și de lucrările necesare întreprinderilor respective, vor efectua activități legate de întreținerea și utilizarea mașinilor agricole (la Întreprinderea de mașini agricole) și lucrări de viticultură cu specific hibernal (la Gospodăria agricolă de stat).

În comuna Pănceștl, conducerea Școlii generale a încheiat cu Cooperativa agricolă de producție un contract care prevede lucrările ce urmează să fie efectuate de elevi pe un lot atribuit de C.A.P., precum și repartizarea lor pe grupe. Elevii sînt instruiți de ingineri și specialiștii cooperativei, astfel încît să se asigure desfășurarea științifică a lucrărilor agricole. Cooperativa este sigură că ei vor reuși să îndeplinească prevederile cuprinse în contract, întrucît i-a văzut la lucru și în toamnă, cînd au lucrat în sectorul viticol și au izbutit să îndeplinească normele fixate de tehnicieni. Sumele cu care au fost retribuiți au fost folosite pentru achiziționarea de materiale prevăzute în acțiunea de autodotare a școlii.

Sînt de reținut și inițiativele Școlii generale din comuna Palanca. Aici, cu sprijinul primit de la Întreprinderea forestieră Agăș, care a acceptat să transfere școlii unele materiale, s-a înjghebat un atelier de tîmplărie, iar cu cîteva mașini de cusut s-a instalat un atelier de croitorie.

Este semnificativ, pentru ecoul pozitiv pe care îl are buna organizare a activităților practice în rîndul elevilor și al părinților, un fenomen manifestat la Școala generală din comuna Ghimeș. La începutul anului școlar, din 25 de elevi frecventau cursurile numai 7. Faptul că în școală s-a înființat un atelier de tîmplărie, că un maistru priceput predă lucruri folositoare au determinat o bruscă ridicare a frecvenței la procentul de sută la sută.

În general, activitățile cu caracter tehnic-productiv, care în județul Bacău se desfășoară cu sprijinul larg al organelor locale și al întreprinderilor, exercită o influență pozitivă asupra procesului de învățămînt în ansamblul său.

Prof. IULIAN GHIȚĂ
inspector șef la Inspectoratul școlar al județului Bacău

Zilele trecute, în sălile Grupului școlar C.F.R. din Capitală a fost inaugurată o expoziție care prezintă materiale didactice utilizate în procesul de învățămînt din școlile profesionale și de calificare, în școlile de maiștri și liceele industriale ale Ministerului Transporturilor. Este prezentată o gamă largă de exponate cu caracter practic, instalații și utilaje în stare de funcționare.

La deschiderea expoziției au luat parte tovarășul Mircea Malița, ministrul învățămîntului și tovarășul ing. Ștefan Pavel, ministrul transporturilor.

165963

Biblioteca Municipiului Cluj
SALA DE LECTURĂ

Jocul – modalitate didactică

Teoretic, raţiunea utilizării jocului în procesul didactic la clasele mici, cu atît mai mult la clasa I cu elevi de 6 ani, pare să fie unanim recunoscută. Practic, însă, în activitatea învăţătorilor, realizarea legăturii dintre joc şi instruire întîmpină deseori o anume rezistenţă. Se poate constata nu o dată, la unii din cei ce prédau în clasele cu elevi de 6 ani, o atitudine destul de rezervată faţă de folosirea jocurilor. Există, la aceştia, teama că, neefectuînd de fiecare dată o oră întreagă de muncă încordată, n-ar reuşi să egaleze nivelul cunoştinţelor elevilor de 6 ani cu cel al elevilor de 7 ani şi că, astfel, elevii vor pleca din clasa I cu lacune care nu vor mai putea fi recuperate în clasele următoare. În realitate însă învăţătorii care încearcă să lucreze cu copiii de 6 ani la fel cum au lucrat cu cei de 7 ani greşesc profund. E drept că suprasolicitarea exercitată asupra copiilor poate da, pe moment, unele rezultate. Acestea sînt însă iluzorii, pentru că duc treptat la o stare de inhibiţie şi fac în cele din urmă imposibilă adaptarea copiilor la viaţa şcolară.

Datele pedagogiei moderne, ca şi practica muncii şcolare, demonstrează că în munca cu elevii de 6 ani este neapărat necesar să se aibă în vedere procesele psiho-fizice şi elementele caracteristice structurii copilului de această vîrstă — emotivitatea, memoria verbal logică, necesitatea de mişcare, caracterul concret al gîndirii etc. Problema cea mai acută care se cere a fi rezolvată încă de la început este găsirea mijloacelor pentru captarea şi menţinerea atenţiei, deoarece la copiii de 6 ani atenţia oboseşte la scurt timp după începerea activităţii intelectuale. De aci decurge necesitatea completării orei prin jocuri plăcute şi variate, de natură să asigure alternarea atenţiei voluntare cu cea involuntară. Aceasta este o chestiune esenţială şi de modul cum este ea soluţionată depinde adaptarea copilului la o muncă organizată. Şi, pentru a înlătura teama că în felul acesta nu dăm destule cunoştinţe copilului, avem largi posibilităţi de a lega organic jocurile didactice de lecţia propriu-zisă.

Iată, cu titlu de exemplu, cîteva jocuri pe care le-a folosit cu bune rezultate învăţătoarea **Dorina Bucur**, de la Şcoala generală nr. 1 din Alba Iulia şi pe care ni le relatează.

— La lecţia „Cuvîntul format dintr-o silabă", după ce am predat cunoştinţele propriu-zise, am făcut un scurt joc de mişcare. Apoi, după pauză un mic „suspense": i-am anunţat pe copii că le voi spune o ghicitoare la care trebuie să fie foarte atenţi şi că vom organiza un mic concurs pentru a vedea cine ghiceşte mai repede răspunsul. Răspunsul, uşor de aflat, al celor cîteva versuri alcătuite anume pentru puterea de înţelegere a copiilor, era un cuvînt format dintr-o silabă.

La o lecţie de matematică am adus la catedră jetoane cu cifrele 0—10. Jocul cerea ca elevul vizat să alerge la catedră, să scoată din cutie un jeton oarecare şi apoi să scrie pe tablă numărul înscris pe jeton.

La o lecţie de cunoştinţe despre natură am aşezat pe catedră plicuri ce conţineau grupe cu ilustraţii avînd drept subiect animale domestice şi sălbatice, fructe şi legume etc. Apoi, prin aruncarea unei batiste colorate şi înnodate, am desemnat cîţiva elevi care au avut sarcina de a extrage cîte o ilustrată şi a o descrie.

Jocuri de acest fel se pot organiza la aproape fiecare lecţie. Pentru a-i deprinde pe copii să denumească acţiuni după ce le-au recunoscut, să le observe şi să formuleze corect comunicări în legătură cu ele, învăţătoarea **Marcela Peneş**, din Călăraşi, mimează sau execută o acţiune (citeşte o carte, cîntă la vioară etc.), iar apoi le cere elevilor să numească acţiunea respectivă formulînd propoziţii dezvoltate. Elevul care a dat cel mai frumos răspuns primeşte la rîndul său dreptul de a executa şi el o acţiune. Un alt joc folosit de această învăţătoare are menirea de a face cunoscute copiilor unele meserii şi uneltele corespunzătoare acestora, îmbogăţindu-le totodată vocabularul. Ea le spune că are o mulţime de obiecte pe care trebuie să le împartă celor ce le folosesc de obicei. Elevilor le face plăcere să o ajute la această operaţie. Obiectele care urmează să fie împărţite sînt desenate pe tablă sau pe jetoane. Elevii arată într-o propoziţie cum se numeşte obiectul şi în alta la ce foloseşte.

Alte jocuri sînt utilizate de M. Peneş pentru a dezvolta imaginaţia, deprinderile şi îndemînarea elevilor. De pildă, învăţătoarea desenează diferite figuri geometrice cerînd elevilor să completeze desenul început, cu scopul de a obţine cît mai multe scheme ale unor imagini care au la bază aceeaşi figură geometrică. Jocul „Magazinul cu jucării" are drept scop verificarea deprinderilor de calcul oral. El se desfăşoară astfel: pe catedră se află diverse jucării în dreptul cărora sînt notate preţuri, iar alături se află o casetă cu cîteva bancnote şi monede. „Cumpărătorul" cere una sau două jucării. Vînzătorul îi comunică preţul. „Cumpărătorul" numără singur banii şi plăteşte.

Prezentînd cîteva din jocurile utilizate de cele două învăţătoare din Călăraşi şi din Alba Iulia am vrut să oferim celor ce predau la clasa I cîteva exemple dintr-o imensă sferă de posibilităţi. Într-adevăr, la dispoziţia învăţătorilor stă o foarte mare varietate de jocuri, care se lasă greu încorporate într-o schemă satisfăcătoare. J. Piaget grupează jocurile în trei categorii: **jocuri-exerciţii, jocuri cu reguli şi jocuri simbolice.** Fiecare din aceste categorii cuprinde la rîndul său subgrupe. Astfel, jocurile exerciţii pot fi senzorio-motorii (sau de mînuire) şi de exercitare a gîndirii. Jocurile cu reguli pot fi după Piaget, senzoriale (cu mingea, cu bile etc.), intelectuale (cu cărţi, cu tabele etc.), cu competiţii şi reguli incluse în coduri complicate abstracte. Clasificarea făcută de Piaget are la bază criterii psihologice. Ursula Schiopu, luînd drept criteriu natura activităţii antrenante, clasifică jocurile în **jocuri de creaţie şi jocuri de reguli.**

Oricum le-am clasifica, important este să le folosim — şi să le folosim în chip cît mai util, cît mai bine adaptat sarcinilor didactice.

V. OCTAVIAN

Optez pentru analiza textului

Disciplină introdusă în ultimii ani în planul de învăţămînt al liceelor de cultură generală, cu scopul de a asigura tineretului nostru şcolar un orizont intelectual mai larg, la nivelul dezvoltării generale a societăţii actuale, istoria literaturii universale ridică probleme care nu pot fi neglijate şi a căror rezolvare cere perfecţionarea continuă a manualelor şi programelor şcolare, ca şi a pregătirii profesorilor de specialitate.

Manualul repartizează întregul material de studiu în 34 de capitole, corespunzînd marilor etape de dezvoltare a literaturii (Renaşterea, clasicismul, luminismul etc.). Aproape fiecare lecţie are două componente distincte: prezentarea generală a curentului, direcţiei sau mişcării literare şi prezentarea literaturii propriu-zise din cadrul curentului respectiv.

În prezentarea primei componente profesorul poate urma două căi. Adoptînd pe cea dintîi el trebuie să ţină seama de cunoştinţele dobîndite de elevi la lecţiile de literatură română, limbi străine şi istorie, realizînd o sistematică şi atentă corelare a acestor cunoştinţe, îmbogăţindu-le cu datele necesare înţelegerii optime a fenomenului literar studiat. Calea a doua face abstracţie de cunoştinţele anterioare ale elevilor, prezentîndu-le o expunere completă. Ambele procedee au avantajele şi dezavantajele lor. Predarea bazată pe cunoştinţele anterioare permite o economie de timp, dar ea este susceptibilă de lacune, dată fiind dificultatea de a realiza o imagine exactă a cunoştinţelor pe care elevii le posedă deja. De aceea personal am recurs la cea de a doua modalitate, căutînd să aduc în discuţie, pe cît posibil, numai elementele strict necesare, pentru a epuiza în cadrul unei ore întregul material afectat.

În general elevii sînt orientaţi în marile curente, mişcări şi direcţii literare. Un elev din clasa a XI-a, de pildă, cunoaşte elementele esenţiale privitoare la romantism, realism, simbolism etc., aşa încît — din acest punct de vedere — sarcina profesorului e facilitată.

Probleme mai complexe ridică cea de a doua componentă a lecţiei — şi anume cea care constă în prezentarea materialului literar propriu-zis. Natura acestor probleme poate fi mai bine apreciată dacă ne referim la un singur exemplu din multele care se pot da. De pildă, pentru lecţia „Luminismul în Anglia" sînt prevăzuţi scriitorii Daniel Defoe, Henry Fielding şi Jonathan Swift. Ţinînd seama de faptul că este prima lecţie care abordează curentul luminist, o parte a ei va fi destinată, firesc, prezentării generale a curentului, aşa încît, eliminînd şi cele 10—15 minute rezervate verificării, rămîn pentru predarea literaturii luministe engleze (ilustrată în cazul de faţă prin scriitorii citaţi), aproximativ 30 de minute. Firesc, o aprofundare a materialului literar în acest interval de timp este imposibilă şi profesorul este pus să aleagă între două alternative: o prezentare sumară a întregului material, sau analiza unui text considerat mai semnificativ şi simpla indicare a celorlalţi scriitori cu operele lor reprezentative. Optez pentru analiza textului, fără excluderea totală a celeilalte modalităţi — întrucîtva în felul în care procedează Erich Auerbach în „Mimesis". (După cum se ştie, Auerbach desprinde dintr-un fenomen artistic de ansamblu o singură operă considerată caracteristică, iar din această operă numai un fragment, menit să sugereze maniera de reprezentare a realităţii într-o anumită etapă a istoriei literaturii). Alegerea textului pentru analiză reclamă desigur o deosebită grijă, întrucît el trebuie să ilustreze în modul cel mai convingător ideile esenţiale ale autorului sau chiar ale unui curent considerat în totalitatea sa. La lecţia dată ca exemplu (Luminismul în Anglia) se cer evidenţiate, între altele, nuanţele gîndirii politice în epoca luministă, aşa cum se reflectă ele în concepţia lui Defoe şi Swift: în vreme ce Defoe încheia prima parte a descrierii călătoriilor lui Robinson — cea mai importantă — cu momentul în care colonia întemeiată de erou ajunge la o formă ideală de orînduire burgheză, eroul lui Swift, Gulliver, începe cu finalul la care ajunsese Robinson, pentru ca la sfîrşitul evoluţiei să tăgăduiască tot ce afirma Defoe cu privire la presupusa orînduire ideală. Analiza minuţioasă a unui fragment bine ales din opera lui Swift va fi în măsură, în asemenea caz, să aducă preţioase precizări în legătură cu concepţia celor doi luminişti, punctînd deosebirile esenţiale şi, în acelaşi timp, va constitui un bun prilej pentru relevarea disponibilităţilor satirice ale operei lui Swift.

Cu totul în altă ordine de idei vreau să mă refer şi la importanţa pe care o prezintă stabilirea unor permanente corelaţii în cadrul lecţiilor de literatură universală. Făcînd astfel de corelaţii, urmăresc să dau elevilor mei prilejul de a cunoaşte, într-o perspectivă amplă, circulaţia unor motive literare de-a lungul veacurilor. Le arăt astfel că unele din „Metamorfozele" lui Apuleius, de pildă, au fost folosite de Boccaccio, La Fontaine, Shakespeare, întrucîtva de Cervantes şi Rabelais. Semnalez, de asemenea, în limita posibilităţilor pe care le oferă timpul, izvorul permanent pe care l-au constituit operele literare pentru creaţii muzicale remarcabile. De pildă, amintesc elevilor că tragediile lui Sofocle şi Euripide i-au inspirat pe Gluck, George Enescu, Richard Strauss, că piesele lui Shakespeare stau la baza unor lucrări ca „Falstaff" de Verdi, „Hamlet" de Ceaikovski, „Visul unei nopţi de vară" de Felix Mendelssohn-Bartholdy, „Otello" de Rosinni şi „Otello" de Verdi, ş.a.m.d., că Iacob Mureşanu a compus un număr de şapte operete pe texte din piesele lui Vasile Alecsandri, iar scrierile lui Caragiale au slujit ca izvor operelor „Kir Ianulea" şi „Năpasta" de Sabin Drăgoi sau „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu.

Tendinţa de a lărgi cît mai mult orizontul discuţiilor, fără a scăpa un moment din vedere firul central — formarea unei imagini clare a dezvoltării literaturii universale în decursul veacurilor — este, după părerea mea, un mijloc de a contribui la făurirea personalităţii multilaterale a tineretului nostru.

VASILE PARFENIE
profesor de gradul I — Ineu

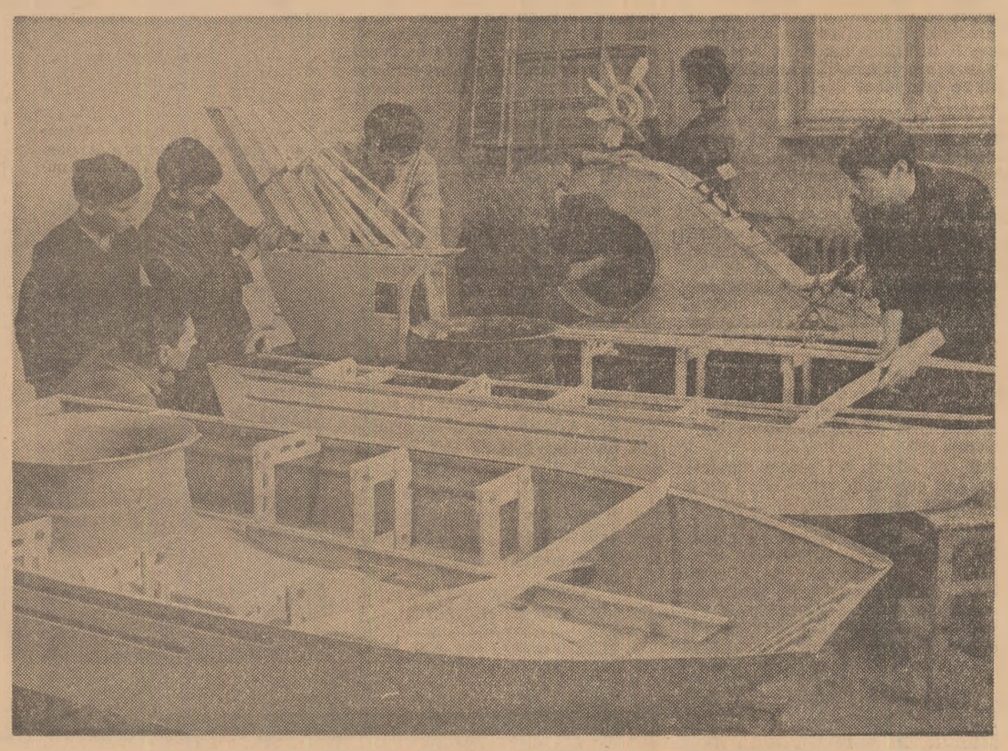

Cercul de ambarcaţiuni de la Casa pionierilor din Galaţi

Liceele de artă oferă adolescenţilor largi posibilităţi de dezvoltare şi punere în valoare a aptitudinilor şi talentului lor. În clişeu: Lucrări de metaloplastie realizate la Liceul de arte plastice din Bucureşti

INSTITUTUL CENTRAL DE PERFECŢIONARE A PERSONALULUI DIDACTIC

ANUNŢĂ:

scoaterea la concurs a postului de profesor la catedra de planificare, legislaţie şi administraţie şcolară, disciplina Conducerea ştiinţifică a învăţămîntului (sociopsihologia organizaţională), poziţia 2.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din Bucureşti, calea Dorobanţilor nr. 32, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial, Partea III, nr. 284/23 decembrie 1970, cererea de înscriere împreună cu actele şi lucrările prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ţine la sediul Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din Bucureşti în termen de 2 luni de la expirarea termenului de înscriere.

seo ven te

În cinstea aniversării partidului

În întîmpinarea glorioasei aniversări a Partidului Comunist Român, în unităţile şi detaşamentele de pionieri din judeţul Vîlcea se desfăşoară un bogat program de acţiuni, care dinamizează viaţa de organizaţie şi întăreşte educaţia patriotică şi cetăţenească a copiilor.

Astfel, în cadrul acţiunii „Cravata mea — părticică din steagul glorios al partidului" au fost primiţi în organizaţie, în primul trimestru al acestui an şcolar, peste 5 000 de pionieri, instituindu-se promoţia „A 50-a Aniversare". Un deosebit interes a stîrnit în rîndul copiilor acţiunea „Pe urmele înaintaşilor", care a antrenat numeroase unităţi de pionieri din judeţ în organizarea de vizite şi excursii la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării democratice şi revoluţionare din România, la Doftana, la expoziţii etc. Momente emoţionante, cu profunde valenţe educative, prilejuiesc acţiunea „De la comuniştii învăţăm cutezanţa", în cadrul căreia au loc întîlniri cu foşti ilegalişti, cu activişti de partid, cu scriitori şi artişti. La rîndul lor, multe unităţi de pionieri — printre care menţionăm pe cele de la Olăneşti-Băi, Horezu, Bodeşti, Tîrgu-Gîngureşti, Băleşti, Zătreni, Măciuca, Brezoi, Voiceşti, Zlătărei, Drăgăşani, Drăgoieşti ş.a. — amenajează muzee care vor cuprinde documente şi fotografii ilustrînd lupta şi înfăptuirile partidului.

În perioada următoare vor avea loc în şcoli montaje literar-muzicale, simpozioane, concursuri de desene, de fotografii, de poezii şi cîntece patriotice, precum şi alte manifestări cultural-artistice închinate aniversării. În cadrul acţiunii „Iubitorii de muncă şi frumuseţe", fiecare unitate de pionieri va sădi 50 de specii de flori şi arbuşti la monumentele eroilor, în grădiniţele şcolilor, în parcuri, pe marginea şoselelor. De asemenea, pionierii şi şcolarii vor fi antrenaţi în acţiunea de bună gospodărire şi înfrumuseţare a localităţilor în cadrul concursului „Pentru cea mai frumoasă localitate".

Sesiune privind elaborarea lucrărilor ştiinţifice şi metodice de istorie

Pentru a veni în sprijinul muncii de cercetare ştiinţifică întreprinsă de cei care predau istoria în învăţămîntul de cultură generală şi în învăţămîntul superior, Societatea de ştiinţe istorice a organizat recent la Bucureşti o sesiune metodico-ştiinţifică pe ţară cu tema „Modalitatea de elaborare a lucrărilor ştiinţifice şi metodice de istorie". La lucrările sesiunii au participat delegaţi ai tuturor filialelor şi subfilialelor societăţii.

După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. Petre Constantinescu-Iaşi, preşedintele societăţii, participanţii au ascultat expunerile „Criteriile de alegere a unui subiect de lucrare ştiinţifică şi metodică" de prof. emerit dr. Aurelian Iordănescu, „Caracterul lucrărilor ştiinţifice de istorie şi structura lor" de dr. Dan Berindei, „Caracterul lucrărilor de metodică şi structura lor" de lect. univ. Lucia Georgian, „Documentarea în vederea elaborării unei lucrări ştiinţifice şi metodice de istorie" de prof. univ. dr. docent Aurelian Sacerdoţeanu, „Tehnica elaborării unei lucrări ştiinţifice de istorie" de dr. Nichita Adăniloaie şi „Tehnica elaborării unei lucrări metodice de istorie" de prof. Maria Vasilescu.

Participanţii la sesiune au purtat apoi discuţii asupra expunerilor prezentate.

Simpozion despre educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor

În zilele de 28 şi 29 decembrie 1970 s-a desfăşurat la Academia de studii economice din Capitală un simpozion cu tema „Educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor prin activităţile extraşcolare", organizat de către Consiliul judeţean Ilfov al Organizaţiei pionierilor. Dedicată celei de a 50-a aniversări a creării P.C.R., această manifestare a prilejuit dezbaterea unor probleme ale activităţii organizaţiilor de pionieri, relevarea contribuţiei pe care acestea o aduc la educarea patriotică şi cetăţenească a pionierilor şi şcolarilor. Au fost prezentate referate privind relaţia dintre etic şi estetic în activitatea desfăşurată cu pionierii, criteriile de stabilire a eficienţei muncii educative a comandanţilor de pionieri, contribuţia orelor de diriginţie la educaţia patriotică a pionierilor şi şcolarilor, munca, factor al educaţiei patriotice a pionierilor şi şcolarilor etc.

Un curs pentru pregătirea de teleprofesori

Institutul de ştiinţe pedagogice organizează în anul 1971 un curs pentru pregătirea de teleprofesori care să poată elabora şi prezenta emisiuni de televiziune şcolară integrate în programa şi activitatea şcolară.

Cursul, care va cuprinde prelegeri, demonstraţii, lucrări practice şi proiecte de teleelecţii, va începe la 16 ianuarie 1971 şi se va desfăşura în cîte o zi pe săptămînă, timp de 20 săptămîni. El va avea loc la laboratorul şi studioul de televiziune şcolară ai Institutului de ştiinţe pedagogice, care se găseşte la Şcoala experimentală nr. 122 din Bucureşti, str. Antim nr. 23.

Sînt invitaţi să participe profesori de matematică, fizică, chimie, geografie, biologie, economie politică, muzică şi limbi străine, care au o vechime de cel puţin 3 ani în specialitate şi sînt încadraţi în prezent în licee de cultură generală sau de specialitate, precum şi în şcoli generale post-liceale sau profesionale.

Profesorii care vor absolvi acest curs vor putea participa în viitor, în cadrul teleşcolii naţionale, ca autori de emisiuni de televiziune şcolară, ca redactori de emisiuni sau ca prezentatori de teleelecţii în specialitatea respectivă.

Informaţii suplimentare privind organizarea cursului, activitatea ce se va desfăşura, condiţiile de participare etc se pot obţine la sectorul „Mijloace moderne de învăţămînt" sau la secretariatul Institutului de ştiinţe pedagogice din Bucureşti, str. Ştirbei Apostoli 14, sector 5.

Profesorii care doresc să urmeze cursurile vor completa şi vor depune la secretariatul Institutului un formular de înscriere pînă la data de 10 ianuarie 1971.

În legătură cu lucrările de gradul I

Primim din partea Institutului Central de perfecţionare a personalului didactic următoarea notă:

Din examinarea lucrărilor metodico-ştiinţifice prezentate de către cadrele didactice care doresc să obţină gradul I în învăţămînt, se constată că unele teme reproduc lucrarea prin care candidaţii au obţinut gradul II.

Se face cunoscut tuturor cadrelor didactice — educatoare, învăţători, profesori — că lucrările metodico-ştiinţifice prezentate în vederea obţinerii gradului I se elaborează pe temeiul tematicilor speciale pentru acest grad, publicate în „Gazeta învăţămîntului" şi „Colocvii"; acestea, în nici un caz nu pot repeta — chiar sub o formă ameliorată şi întregită — lucrarea cu ajutorul căreia candidaţii au obţinut gradul II în învăţămînt.

Cadrele didactice pot primi, la cerere, fie în scris, fie oral, toate indicaţiile necesare — în această direcţie — de la catedrele de specialitate ale Institutului central de perfecţionare a personalului didactic din şcolile de cultură generală şi ale filialelor sale.

Muzeul arheologic şcolar

Liceul nr. 1 din Timişoara posedă un mic muzeu arheologic şi numismatic, ale cărui piese sînt utilizate de profesori pentru predarea lecţiilor de istorie. Muzeul cuprinde un colţ de mamut descoperit la Jimbolia şi un corn de cerb din epoca paleolitică găsit la Timişoara, precum şi numeroase unelte de os şi lame de silex, din aceeaşi epocă. Alte exponate datează din neolitic: topoare de piatră, unelte şi lame de silex pentru răzuit şi tăiat, greutăţi de praştie pentru vînătoare, patină de os folosită pentru a circula pe mlaştinile înghe[ţate], fragmente din vase de lut, fragmente ceramice etc. Epoca daco-romană este ilustrată prin vase dace lucrate la roată şi alte piese de ceramică de factură dacă, fragmente din urne şi străchini aparţinînd unor morminte de incinerare din prima epocă a fierului, un ceaun de vas roman, ceramică romană descoperită la Timiş[oara] cum (comuna Jupa situată lîngă oraşul Caransebeş), mozaic pentru pavimentarea locuinţelor şi castrului etc. În muzeu se află, de asemenea, o ghiulea de tun din secolul al XVI-[lea], ceramică din secolele XVII—XVIII şi o deosebit de [bo]gată colecţie numismatică, incluzînd monede şi cîteva sute de monede recente din ţară şi de peste hotare.

seo ven te

Liceul de cultură generală față cu viitorul

Se vorbește tot mai insistent — și cu bună dreptate — de faptul că liceul de cultură generală nu mai corespunde, în forma lui actuală, cerințelor societății noastre în plină dezvoltare economică și culturală și că el trebuie regîndit și reducturat pentru a i se conferi locul real și rolul potrivit în sistemul învățămîntului modern.

În părerea mea, **într-o epocă de progres tehnic al tehnicii și al specialităților supermatematizat, liceul de cultură generală are menirea să fie acea treaptă care formează pe absolvenți cu orizont larg, cu înclinație spre cercetarea științifică, cu spirit de sinteză aplicat în spiritul gîndirii filozofice a experienței.** Pentru ca aceste condiții, dacă liceele le vor avea ca calitate, profilate pe principalele ramuri de producție sau de interes social, vor crea în specialiștii viitori receptivi la problemele culturii, liceele de cultură generală, răsturnînd raportul, vor forma oameni pregătiți cu precădere oameni cu o gîndire receptivi la problemele majore ale lumii moderne. În epoca noastră nu mai poate fi vorba de un om „universalis", de un individ cultivat și atotfăcător, ci de o pregătire de spirite divers înzestrate, orientate, capabile să realizeze apoi în colaborare sinteza unității. În această perspectivă, cred că și utilitatea liceului de cultură generală mi se par perfect justificate.

Considerarea menirea a liceului de cultură generală cere să se găsească acea formulă cît mai potrivită, care să asigure o funcționalitate optimă a liceului și să-l sincronizeze cu ritmurile dinamice ale cerințelor societății. Important mi se pare nu să găsim o formulă perfectă — care se va eroda oricum într-un timp — ci o **formulă care să răspundă în orice moment fără a-și pierde parametrii esențiali fundamentali și fără a-și schimba structura, oricărei modificări cerute de mersul înainte al societății.**

Unul din aspectele celor chemați să renoiască liceul de cultură generală vor trebui să rezolve problema-cheie: **Cui sînt destinate aceste licee** (specificul populației școlare, criteriile de orientare și selecție), **ce cunoștințe vor trebui reținute pentru a răspunde nevoilor de cultură generală și de implinire vocațională a omului modern** (structura planurilor, programelor, manualelor), **cum vor trebui conexate și orientate ele pentru a forma orizontul intelectual și gîndirea creatoare a elevilor** (sistemul de învățămînt) **și care sînt perspectivele practice ale absolvenților** (sistemul pe verticală al învățămîntului).

Cadrul restrîns al acestui articol nu permite o dezbatere amplă. Mă voi mulțumi deci, deocamdată, să-mi spun opinia doar în cîteva probleme.

Pînă în prezent, selecția elementelor pentru liceul de cultură generală a fost lăsată pe seama examenelor de admitere, deschise oricărui absolvent. Se știe însă că în clasa a VIII-a se produce o concentrare a preocupărilor către însușirea celor trei obiecte cerute la concurs, cu neglijarea aproape totală a celorlalte obiecte de studiu și că, printr-un intens „doping" intelectual se obține, nu odată, doar iluzia unei bune pregătiri. Ca atare în multe cazuri rezultatele anului I al liceului contrazic flagrant mediile obținute la examenul de admitere, ceea ce pune sub un semn de întrebare, atît valoarea, cît și utilitatea sistemului respectiv de selecție.

Cred că, pe măsură ce orientarea școlară și profesională va cîștiga teren și își va întări caracterul științific prin intermediul laboratoarelor psihologice școlare, liceul de cultură generală va trebui recomandat exclusiv elevilor cu înclinații vădite pentru munca de cercetare, celor cu evidente aptitudini științifice sau literare, motivate prin capacitatea intelectuală și rezultate concrete. O astfel de delimitare mi se pare necesară întrucît pentru ceilalți elevi (care reprezintă circa 80 la sută din efectivele claselor), există posibilități largi și foarte variate: licee de specialitate, licee de muzică, de arte plastice, de coregrafie, de sport, școli profesionale (pe care le vor urma absolvenții clasei a X-a a școlii generale). Firește însă că pentru aceasta se cere o decelare atentă a capacității intelectuale, a tipului aptitudinal și a categoriei de interese a fiecărui elev în parte.

Extrem de necesară mi se pare diversificarea mai accentuată a studiului în liceu, menită să dezvolte trei obiective majore: împletirea armonioasă a culturii generale cu cea de specialitate într-o sinteză modernă, valorificarea optimală a înclinațiilor naturale, trasarea fermă a perspectivei profesionale printr-o colaborare mai strînsă între învățămîntul mediu și cel postliceal și universitar, factor esențial în formarea unor cadre nu numai bine pregătite, dar și pasionate pentru domeniul ales, capabile de un ridicat randament social. Cred că e recomandabil ca diversificarea studiului în liceele de cultură generală să se realizeze în două etape. În prima etapă, care ar urma să cuprindă anii I și II, ar putea exista un fel de **trunchi comun**, constituit dintr-un sistem de cunoștințe care interesează în mod egal orice profesiune și acoperă ceea ce în mod obișnuit numim orizont informațional general. Întrucît în clasele I—VIII se însușesc noțiunile fundamentale ale fiecărei discipline, în acești primi doi ani ai liceului, consacrați consolidării culturii generale, nu va fi cazul să se mai reia, prin amplificare, disciplinele studiate oarecum independent în școala generală, ci se va impune probabil un nou sistem de organizare a materiei didactice, bazat pe selecționarea și conexarea unor cunoștințe fundamentale și operative pentru omul modern. Calea de realizare ar putea s-o reprezinte un fel de **sinteze interdisciplinare**, menite să arate elevilor relațiile dintre diferite domenii ale activității umane materiale și spirituale. În etapa a doua, cuprinzînd anii III și IV, ar urma să se treacă la învățămîntul pe grupe de obiecte afine alese de elevi în raport cu aptitudirile și interesele lor și în strînsă conexiune cu profilul secției universitare pe care aceștia intenționează s-o urmeze. Se pot propune 3—4 variante de grupări, atît pentru secția disciplinelor umaniste, cît și pentru acea a disciplinelor științifice.

În primii doi ani, legătura cu practica va putea fi realizată, printre altele, și prin intermediul unor cercuri cu profil larg, de natură să contribuie la precizarea și cultivarea vocației, organizate de fiecare liceu, în funcție de condițiile locale și de cerințele elevilor, în raport cu una din ramurile de sinteze ale trunchiului comun. În ultimii doi ani, pregătirea teoretică va fi dublată de o bogată activitate practică în cercuri cu profil bine definit, cu aplicații legate de profilul grupelor respective (mînuirea mașinilor cibernetice de calcul, cercetări simple în laboratoare de fizică, de chimie, de biologie, în laboratoare fonetice, lucrări de epigrafie, lucrări de biblioteconomie, de critică literară etc.).

Prof. TUDOR OPRIȘ

Studiul cunoștințelor economice

Pregătirea tineretului conform cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre cere nu numai înarmarea lui cu cunoștințe și deprinderi științifice și tehnice, ci și familiarizarea lui cu problemele economice specifice producției. Ca atare socotesc că pregătirea tehnică-productivă introdusă ca obiect de învățămînt în acest an școlar trebuie să aibă drept scop — pe lîngă formarea deprinderilor de muncă productivă și dezvoltarea dragostei de muncă — orientarea elevilor cu privire la organizarea și desfășurarea procesului de producție pe planul organizării, al randamentului și productivității muncii și, bineînțeles, al eficienței economice.

Dacă sub aspect tehnic recentele măsuri au amplasat pregătirea elevilor mult mai aproape de nivelul cerințelor actuale, în ceea ce privește cunoștințele economice situația din școala de cultură generală e încă deficitară. Or, în procesul de producție, problemele tehnice sînt strîns legate de cele economice, deoarece ne interesează nu numai cum producem sub aspectul tehnic, dar și la ce preț producem. Poate fi însă vorba de gîndire economică fără cunoștințe economice? Nu rareori se întîlnesc divergențe între tehnicieni și economiști tocmai datorită lipsei acestei „gîndiri economice" care, alături de „gîndirea tehnică", trebuie să stea la baza producției moderne.

În urmă cu 7—8 ani s-a introdus în ultima clasă a școlii generale, în cadrul orelor de matematică, un capitol de contabilitate care cuprindea o serie de noțiuni destul de elementare, totuși binevenite, despre evidența contabilă, cont, înregistrări, bilanț etc., capitol la care s-a renunțat, din păcate, înainte măcar de a i se putea verifica eficiența.

În prezent, luînd în seamă faptul că în anul școlar 1973/1974 școlile profesionale vor primi numai absolvenți ai clasei a X-a a școlii generale și vor avea durata de școlarizare mult redusă și gîndindu-ne, de asemenea, la numărul mare de absolvenți care se vor califica la locul de muncă, ni se pare, stringentă necesitatea de a se introduce în școala generală de 10 ani capitole care să trateze aspectul economic al problemelor de producție. Prin completarea cunoștințelor cîștigate în școala generală de 10 ani și — de ce nu? — în liceu cu elemente de economie și evidență economică, de organizare a întreprinderilor, predate la un nivel accesibil vîrstei și posibilităților elevilor, aceștia nu ar avea decît de cîștigat.

În privința personalului care să predea aceste cunoștințe, s-ar putea apela la economiști din producție, în aceeași formă în care s-au apelat la tehnicienii care predau ore de activități practice productive.

Prof. D. DĂRĂBAN
directorul Școlii generale nr. 1 din Turda

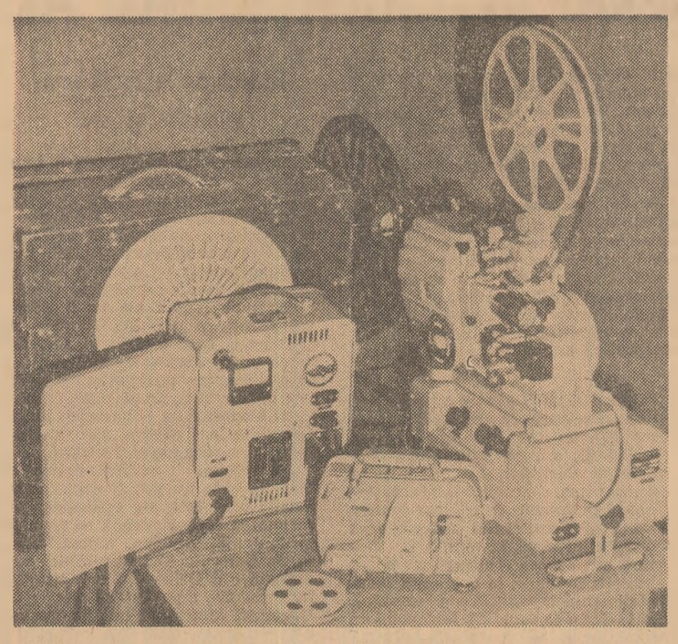

Imaginea alăturată demonstrează elocvent diferența dintre aparatele de proiecție de 8 mm (în prim plan) și de 16 mm.

Volumul și greutatea redusă a primului tip de proiector constituie avantaje într-adevăr de necontestat pentru munca profesorului la catedră.

Atu-urile filmului didactic de 8 mm.

La recentul Colocviu național de pedagogie, în cadrul secției de tehnologie a învățămîntului, mai mulți participanți au pus în discuție, printre altele, problema filmului didactic și a echipamentului tehnic de proiecție cinematografică din instituțiile noastre de învățămînt, a viitorului lor în viața școlară. Cu această ocazie s-a sugerat studierea posibilităților de introducere a filmului „Super 8" și a aparatului de proiecție cu încărcător, care să înlocuiască — acolo unde au de înlocuit — filmul și aparatul de 16 mm. Această măsură — s-a afirmat — ar duce la o mai rapidă generalizare a utilizării filmului în școală, ar facilita trecerea de la folosirea lui sporadică la o folosire permanentă.

Ce este în fond acest „Super 8" și care sînt calitățile care l-au impus atenției specaliștilor din numeroase țări?

Pentru a răspunde este bine să spunem — cu riscul de a repeta lucruri cunoscute — cîteva cuvinte despre echipamentul cinematografic actual, în general, și despre cel din școlile noastre, în special.

Cinematograful de astăzi se bazează pe proiecția unor filme a căror lățime poate să fie de 8 mm, de 16 mm, de 35 mm, sau de 70 mm. Acestea sînt peliculele standardizate cele mai răspîndite. Cu cît pelicula are o lățime mai mare, cu atît va fi mai mare și imaginea proiectată pe ecran, ea putînd fi deci urmărită de un număr mai mare de spectatori.

Aparatele de proiecție sînt specifice pentru fiecare formă și gabaritul lor crește o dată cu lățimea filmului. Aparatul care proiectează filme de 8 mm (numite și filme de amatori) este mic și are 2,5—3 kg, pe cînd aparatele pentru proiecția filmelor obișnuite din rețeaua comercială (filmul normal de 35 mm și cel panoramic de 70 mm) cîntăresc sute de kg, sînt instalate obligatoriu în cabine separate de sala de proiecție și trebuie să fie mînuite și întreținute de un personal specializat.

În cazul sălilor de clasă (ca de altfel și în căminele culturale și casele de cultură), unde dimensiunea încăperilor și numărul spectatorilor sînt relativ mici, imaginile proiectate cu ajutorul unui aparat de proiecție pentru 16 mm îndeplinesc condițiile unei bune vizionări. În țara noastră proiecția filmelor de 16 mm este asigurată de aparatele T 16 (Tehnocin 16) produse de întreprinderea I.O.R. Ele se numesc „portabile", credem, nu pentru că pot fi transportate cu ușurință (un ansamblu este compus din patru piese voluminoase, cîntărind în total cca. 80 kg), ci pentru a se deosebi de instalațiile fixe din rețeaua comercială, amintite mai sus.

În actualele împrejurări însă, cînd valoarea filmului didactic a fost demonstrată și cînd, ca urmare, utilizarea lui tinde să se generalizeze, interesul a început să se îndrepte spre aparate de proiecție mai reduse ca volum și greutate și mai simplu de manevrat.

Filmul de 8 mm, apărut încă din 1932, ca o cerință a cineamatorismului, corespundea într-o oarecare măsură acestui deziderat întrucît solicita un aparataj de proiecție într-adevăr portabil; profesorul îl putea lua cu el dintr-o clasă într-alta, de la o oră la alta, fără nici o dificultate. Imaginea proiectată era însă prea mică și nu dădea satisfacție deplină din punct de vedere calitativ.

În 1965 a apărut însă formatul „Super 8"; lățimea peliculei este tot de 8 mm dar, prin reducerea dimensiunilor perforațiilor și dispunerea lor mai rațională, se cîștigă un spațiu care duce la mărirea suprafeței imaginii cu 50% față de cea a vechiului format 8. Îmbunătățirea calității imaginii este suprinzătoare, ea devenind comparabilă la nivelul unei săli de clasă, cu aceea obținută cu filmul de 16 mm. De altfel, faptul că aparatele de luat vederi sînt profilate astăzi în proporție de 85—90% pentru filmul „Super 8" și nu 8 de tip vechi este concludent.

O noutate apărută în același timp cu formatul amintit a constituit-o încărcătorul pentru aparatele de proiecție ale filmului „Super 8": încărcătorul este o casetă specială de material plastic în care se află filmul de proiectat. Construcția sa permite introducerea automată a filmului de proiectat, caseta fiind gata de utilizare fără operații pregătitoare, prin simpla ei atașare la aparatul de proiecție. O manevră simplă pentru a-l pune în funcțiune, o singură rotire de buton este suficientă și nici o greșală nu este posibilă.

Aparatul, care cîntărește doar 2,5 kg, permite proiecția atît într-un sens cît și într-altul; el permite de asemenea oprirea filmului pe imaginea dorită. De-a lungul uneia din marginile peliculei se poate înscrie sunetul magnetic, ceea ce dă posibilitatea înregistrării cu ușurință a comentariului imaginilor proiectate.

Reacția profesorilor față de filmul „Super 8" a fost foarte favorabilă; ea a fost remarcată și la Viena, nu de mult, în cadrul congresului Consiliului internațional pentru promovarea mijloacelor audio-vizuale în educație. La masa rotundă pentru discutarea perspectivelor pe care le poate prezenta filmul „Super 8" cu încărcător ce a avut loc cu prilejul acestui Congres s-au trecut în revistă și posibilitățile de pătrundere mai largă a acestuia în școală. De altfel, așa cum s-a arătat, el s-a și impus într-o serie de țări europene ca un mijloc de învățămînt eficace: s-au produs deja sute de titluri de filme de 8 mm mai ales pentru lecțiile de științe naturale, matematică, fizică, chimie, geografie și arte plastice. Filmele respective reprezintă de obicei numai cîte un element al unei lecții — diviziunea celulară, funcționarea unei mașini, înflorirea unei plante, execuția corectă a unei operații — iar durata lor variază, după lungimea peliculei, de la 2 la 8 minute. Ca exemplu în acest sens ar putea fi citate cele peste 200 titluri de filme didactice pe „Super 8" realizate de Centrul audio-vizual de la Saint Cloud (Franța). Fiecare din ele este însoțită de note asupra subiectului respectiv.

În ultimii ani s-a dezvoltat, de asemenea, producția filmelor Super 8 „în buclă", adică cu capetele unite; aceste filme pot fi rulate fără întrerupere atît timp cît se consideră necesar. Cu ajutorul filmului în buclă se prezintă mai ales subiecte ciclice, cum ar fi învățarea manevrării unui aparat, funcționarea unei mașini cu aburi, circulația sîngelui etc. De exemplu, în școlile din Canada se utilizează la predarea cunoștințelor despre cinematică o serie de 15 filme în buclă, destinate să fie o parte integrantă a cursului, nu o componentă facultativă.

Ușurința transportului și manevrării aparatului, punerea în funcțiune într-un timp record, facilitatea integrării într-adevăr organice a filmului în lecție, considerentele de ordin economic (pelicula costă de patru ori mai ieftin decît filmul de 16 mm, iar aparatajul de proiecție de aproape 10 ori mai ieftin decît T 16) sînt calități de care credem că trebuie să se țină seama în viitoarele acțiuni de modernizare a învățămîntului nostru.

Dat fiind faptul că accesibilitatea la filmul de 16 mm este limitată din motivele amintite, se apreciază că noul format va permite ca filmul să devină într-adevăr un auxiliar obișnuit al fiecărui profesor și va îngădui ca fiecare școală să-și poată alcătui o cinematecă proprie de filme didactice pentru o serie de discipline. De asemenea se profilează posibilitatea realizării unor filme tematice scurte chiar în școală. Astfel apariția formatului Super 8 alături de cel de 16 poate fi considerată asemănătoare cu importanța pe care a avut-o banda magnetică față de disc.

Lector univ.
GH. CRISTEA

O mustrare „pe sprînceană"

Era pauza mare. Cancelaria era plină de profesori. Nu știu pentru ce intrase tînărul acela înalt, după înfățișare elev în ultimele clase. O voce autoritară l-a oprit în mijlocul cancelariei:

— Ia treci băiete mai la lumină, să văd cum arăți.

De la masă s-a ridicat un profesor, s-a apropiat de tînăr, l-a luat de bărbie și i-a întreptat fața spre fereastră, l-a privit cîteva clipe, apoi l-a întrebat sarcastic:

— Te-ai angajat figurant la vreun circ, de ți-ai înnegrit așa sprîncenile? Sau crezi că ești mai frumos dacă ai sprîncenele mai groase?

Peste cancelarie se lăsase o liniște stînjenitoare. Am auzit apoi glasul șoptit, înecat de jenă al elevului:

— Tovarășe profesor, așa sînt ele, nu le-am făcut eu nimic.

— Auziți — sări revoltat profesorul — mai și minte! Vino tovarășe Ionescu, să te uiți și dumneata. Vino și dumneata, tovarășe Munteanu.

Ținea strîns bărbia tînărului în timp ce cei interpelați îi priveau curioși chipul.

Cineva a încercat să intervină, spunînd că de cînd îl știe, tînărul arăta așa, cu sprîncenile acestea negre și groase. Ceilalți, priveau indiferenți, fără nici un comentariu.

— Du-te acum în clasă și mîine să nu te mai văd în halul ăsta! a încheiat profesorul, dînd drumul elevului.

Pînă atunci nu vrusesem să-l privesc. Abia cînd se îndrepta spre ieșire m-am uitat la adolescentul înalt, în uniformă de liceu care intrase politicos în cancelarie. Avea o față frumoasă, ferm conturată, cu niște sprîncene mari, negre. Cu obrajii în flăcări, cu ochii plecați părea, așa cum păși spre ușă, prăbușit.

Scena aceasta, petrecută în cancelaria unui liceu, nu-mi iese din minte. Mă întreb ce a gîndit acel elev despre educatorii lui, ce a putut să spună despre modul cum știu să trateze o ființă omenească, un tînăr.

M. VERDEȘ

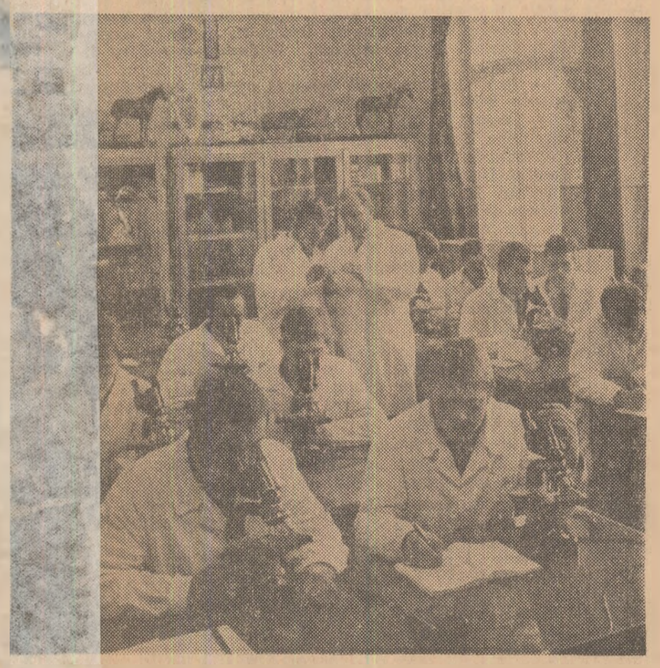

Lucrări practice în laboratorul Liceului agricol din Sibiu

Calitatea pe prim plan

(Urmare din pag. 1-a)

lor **de a se autocontrola, de a se autocenzura.** Pe de altă parte introducerea mijloacelor tehnice moderne va folosi și la formarea spiritului tehnologic, spirit necesar omului contemporan în măsura în care acesta nu se identifică nici cu speculația gratuită, nici cu empirismul orb. Dar pentru că în noțiunea de tehnologie se poate include și noțiunea de metodă putem spune că îmbunătățirea calitativă a tehnologiei didactice se va realiza și prin potențarea independenței de gîndire a elevilor, personalul didactic devenind din conducător atoatestiutor un sfetnic al activității grupului pe care îl reprezintă clasa. Această atitudine implică utilizarea metodei „discover" sau „brain-storming", astfel încît, în mod treptat, elevii să descopere ei înșiși lucruri deja cunoscute, dar nu încă de ei.

Documentare promptă, suplă, mobilă

Realizarea unor deziderate cum sînt cele de mai sus impune o îmbunătățire a documentării profesorilor, a informării lor asupra a tot ce este nou, modern în disciplina pe care o predau și în disciplinele înrudite cu ea, precum și în domeniul pedagogiei, psihologiei și sociologiei școlare, al teoriei conducerii etc.

Discutînd despre acest aspect cu ALFRED LAUTERMAN, directorul Centrului de documentare pedagogică, acesta ne-a vorbit despre noile posibilități create pentru documentarea profesorilor. Centrul de documentare pedagogică — ne-a spus prof. Lauterman — va edita o colecție de lucrări informative, intitulată „Modernizarea învățămîntului". Cele șapte serii ale acestei colecții vor cuprinde rezumate din cele mai interesante lucrări, ca și din cele mai bune studii apărute în presa de specialitate din țară și de peste hotare. Vor apărea astfel seriile „Culegere de pedagogie contemporană", „Predarea limbii și literaturii române", „Predarea matematicii și fizicii", „Predarea biologiei și chimiei", „Predarea istoriei și geografiei", „Predarea limbilor străine", „Predarea disciplinelor artistice", „Predarea la clasele I—IV". În primul volum al seriei „Predarea limbii și literaturii române", de pildă, vor fi cuprinse două sinteze documentare referitoare la Ion Barbu, un rezumat al unui studiu despre principiile predării limbii materne, unele lămuriri asupra structuralismului și o bibliografie referitoare la patru noi autori introduși în programele analitice. Țin să precizez că întreaga colecție, cu seriile respective, se editează în zece mii de exemplare și este transmisă gratuit tuturor școlilor din țară.

Vom continua, extinzîndu-l, împrumutul de carte la cerere, pe care îl facem de 13 ani de zile punînd la dispoziția profesorilor și învățătorilor tratatele și bibliografia științifică solicitate. La cerere, biblioteca noastră transmite și bibliografie diferențiată în funcție de importanța lucrărilor.

★

Am încercat să prezentăm aici direcțiile spre care își vor orienta cîteva din compartimentele învățămîntului, în acest prim an al cincinalului calității, eforturile de optimizare, de perfecționare a tuturor actelor ce constituie vastul proces al educației.

Evident, n-au putut fi cuprinse aici toate problemele pe care le va implica plasarea în anul 1971 a întregii activități pedagogice la un nivel calitativ superior. Această amplă acțiune va antrena fiecare latură a vieții școlare, fiecare articulație a muncii de instrucție și educație și, ceea ce este extrem de important, va mobiliza întregul corp profesoral într-o activitate generoasă, entuziastă. Rezultatele acestei acțiuni se vor concretiza în noua calitate intelectuală și morală a viitoarelor generații de absolvenți.

PRESTIGIOASĂ PREZENȚĂ A ROMÂNIEI ÎN ANUL INTERNAȚIONAL AL EDUCAȚIEI

Situat la confluența a două decenii ale dezvoltării, ca o consacrare a faptului că nu poate exista avînt economic și social, progres științific și tehnic fără accesul general la cultură, fără formarea — cu viziune largă, de perspectivă — a cadrelor de specialiști în toate domeniile, Anul Internațional al Educației a prilejuit o largă circulație, pe toate meridianele, a ideilor generoase, profund umaniste despre propășirea popoarelor prin educație, în spiritul înțelegerii și apropierii.

Pe coordonatele inițiativelor de cuprindere mondială adoptate de cea de-a XV-a Conferință generală UNESCO, rezoluția acesteia definește cerința de educație drept o revendicare universală și irezistibilă, întrucît este legată direct de o chemare triplă : a dezvoltării fiecărei țări, a libertății fiecărei națiuni și a demnității individului. Prin ansamblul politicii sale în domeniul formării cultural-științifice a tinerelor generații, prin acțiunile desfășurate sub egida Anului Internațional al Educației, România Socialistă se înscrie ferm pe drumul perfecționării calitative de profunzime și cu largă perspectivă a învățămîntului și educației.

De la cibernetică și informatică la pregătirea superioară a viitoarelor cadre de specialiști

Ca o prefigurare a coordonatelor definitorii ale acțiunilor consacrate în țara noastră Anului Internațional al Educației, acesta a fost inaugurat prin sesiunea științifică pe tema „Matematica, instrument de cunoaștere în științele naturii și în științele social-umaniste".

O manifestare prestigioasă organizată de țara noastră în Anul Internațional al Educației a fost și reuniunea rectorilor universităților europene, desfășurată la București în luna aprilie. Au fost reprezentate, la această reuniune, instituții care fac de multe secole faima culturii bătrînului nostru continent — universitățile din Paris, Praga, Londra, Cracovia, Roma, Moscova etc. „Reuniunea universitară la nivel înalt desfășurată la București— ne declara în acele zile prof. **Igor M. Ternov,** prorector al Universității „Lomonosov" din Moscova — a adus importante clarificări în ceea ce privește rolul actual al universitarilor în formarea și educarea permanentă a intelectualității, în viața socială. S-a subliniat, în această privință, că factorul fundamental este planificarea — o planificare care să răspundă integral cerințelor pentru următorii 5 ani și să găsească soluții fundamentale pentru cel puțin încă 10 ani".

Remarcînd ținuta elevată și prestigiul reuniunilor științifice organizate în țara noastră, unul dintre numeroșii oaspeți de marcă ai acestora — **Ernest Huant,** președintele Federației internaționale de cibernetică — ne spunea : „În multitudinea de atitudini diferite față de problemele ridicate de progresul științific, poziția pe care se situează România mi se pare dintre cele mai larg deschise spre viitor. În simpozionul la care am participat, ca și în vizitele întreprinse în instituții științifice și de învățămînt am întîlnit pretutindeni un interes evident pentru nou, am admirat competența și profunzimea oamenilor de știință în abordarea tuturor problemelor cibernetcii, de la cele practice la cele filozofice, ca și setea de cunoaștere a cadrelor tinere".

Tehnica în viața copiilor

În timp ce reuniunea rectorilor se ocupa de treapta cea mai înaltă a formării științifice a tinerelor generații, o altă reuniune internațională de prestigiu desfășurată în țara noastră în cadrul Anului Internațional al Educației investiga tema „Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane". În cadrul conferinței cu această temă — care a beneficiat de participarea directorului general adjunct pentru educație al UNESCO, a reprezentanților Federației mondiale a tineretului democrat, ai Comitetului internațional al mișcărilor de copii și adolescenți, ai Comitetului internațional pentru inițierea în știință și cultură etc. — s-a realizat un bogat schimb de opinii în domeniul educării tehnico-științifice a copiilor, strîngîndu-se totodată legăturile de colaborare pe acest plan între diferite organizații naționale și internaționale.

Referindu-se la experiența școlii românești și a Organizației pionierilor din țara noastră, în educarea tehnico-științifică a copiilor, René Vincent, președintele Comitetului internațional al mișcărilor de copii și adolescenți, a ținut să sublinieze impresia deosebită pe care i-a făcut-o expoziția „Minitehnicus 70", „Lucrările prezentate la această expoziție, și în special machetele în stare de funcționare ale unor complicate instalații — a fost de părere dl. R. Vincent — sînt dovezi ale îndrumării competente și pline de dragoste, a pasiunii elevilor pentru tehnică și știința aplicată, a inepuizabilelor resurse creatoare pe care le pune în valoare activitatea în cercuri".

Modernizarea educației — obiectiv central al cercetării

O mărturie elocventă a interesului dovedit de corpul didactic din țara noastră pentru reînnoirea procesului de învățămînt pe baza celor mai valoroase cuceriri ale științelor și tehnicii contemporane ca și a capacității lui de a se angaja în acest proces a adus fără îndoială simpozionul național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului", inclus de asemenea între manifestările din Anul Internațional al Educației. Să reamintim cîteva date care definesc global acest simpozion : în fața a peste 27.000 de participanți, care au luat parte activă la discuții, au fost prezentate, în etapele județene ale simpozionului, aproape 3000 de lucrări. Dintre acestea au fost selectate 300 de lucrări, cele mai valoroase, care au tratat probleme privind modernizarea conținutului învățămîntului și a metodelor de predare, organizarea și conducerea procesului de învățămînt, orientarea școlară și profesională, educația tineretului școlar, perfecționarea cadrelor și contribuția sindicatelor din învățămînt la acțiunea de modernizare. Scrisori de apreciere primite de Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură din partea UNESCO și a Federației Internaționale a Sindicatelor Educatorilor (F.I.S.E.) arată interesul manifestat și peste hotare față de ideile cu privire la modernizarea învățămîntului formulate de corpul profesonal din țara noastră.

Pedagogia la confluența celorlalte științe

Tot o acțiune larg deschisă spre viitor a încheiat șirul marilor manifestări din țara noastră închinate Anului Internațional al Educației — Colocviul național de pedagogie „Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului". Colocviul — la care s-au reunit numeroase personalități de frunte ale vieții noastre științifice, tehnice, literare și artistice și care a atras și participarea unor reprezentanți ai mișcării pedagogice internaționale — a exprimat amplu, de pe poziții multiple, modalitățile colaborării între discipline la studierea macropedagogiei și a pedagogiei învățării.

„Abordarea multidisciplinară, fără de care nu pot fi soluționate marile probleme ale educației în societatea contemporană — spunea prof. dr. J. Sandven, reprezentantul la Colocviu al Institutului pedagogic din Oslo — a fost situată în focarul manifestării de la București și tratată cu impresionantă competență".

Reprezentanții învățămîntului și științelor educației din țara noastră au avut o remarcabilă participare și la manifestările desfășurate peste hotare în cadrul Anului Internațional al educației. Spicuim cîteva din prezențele românești semnificative la asemenea manifestări.

Mult interes a stîrnit intervenția reprezentantului țării noastre la manifestarea cu tema „Rolul social al școlii", care a avut loc între 24—31 mai la Viena, sub egida Uniunii internaționale a arhitecților. Propunerile făcute de delegatul român (arh. **Nicolae Drăgan,** din Ministerul Învățămîntului), privind soluțiile arhitectonice ale construcțiilor școlare în raport cu cerințele învățămîntului și educației au întrunit asentimentul multor participanți.

La Copenhaga, între 28 iulie și 8 august, la „Conferința Mondială cu privire la învățămînt și formația agricolă" desfășurată sub egida Organizației pentru agricultură și alimentație (F.A.O.), a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură (UNESCO) și a Organizației internaționale a muncii (O.I.T.), participanții au ascultat cu un deosebit interes expunerea delegatului român, prof. dr. **C. Bărbulescu,** de la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București, despre dezvoltarea învățămîntului agricol din România în anii socialismului, ca și propunerile țării noastre cu privire la corelarea învățămîntului agricol cu dezvoltarea economică.

O intervenție activă a avut țara noastră și la întîlnirea internațională a experților cu privire la pregătirea și perfecționarea profesorilor, desfășurată la Bratislava între 24—27 noiembrie. Prof. **Marin Vișan,** cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, care a participat la această întîlnire din partea țării noastre, a făcut numeroase propuneri privind corelarea pregătirii și perfecționării profesorilor cu modernizarea metodelor de învățămînt și realizarea unui schimb internațional de informații cu privire la formele educației permanente a corpului didactic.

Tot la Bratislava, la Conferința cu tema „Rolul și locul orientării educației pentru integrare socială" a stîrnit interes comunicarea reprezentantului țării noastre, prof. **Nicolae Jurcan,** cercetător la Centrul de științe sociale din Cluj al Academiei de științe sociale și politice, care a prezentat complexul de acțiuni întreprinse în țara noastră pentru integrarea socială a tinerilor absolvenți ai diferitelor tipuri de școli.

De asemenea, au interesat punctele de vedere cuprinse în expunerea „Mass-media și familia în orientarea profesională", prezentată de conf. univ. dr. **O. Berlogea** la conferința „Funcțiile educative ale familiei în lumea de azi", desfășurată la Varșovia, ca și în expunerea „Preocupări privind educația permanentă în România", prezentată de conf. univ. dr. **Ion Cerghit** la seminarul internațional pe tema educației permanente, desfășurat între 14—18 decembrie 1970 la Havana, în colaborare cu UNESCO.

Politica activă de colaborare internațională desfășurată de România socialistă și în domeniul educației, prin multiple inițiative de larg răsunet la Organizația Națiunilor Unite și la UNESCO a cîștigat, datorită manifestărilor inițiate în Anul Internațional al Educației, poziții și mai înalte în stima popoarelor lumii. Învățămîntul românesc a devenit, prin largile contexte prilejuite de A.I.E., mai bine cunoscut și apreciat pe meridianele lumii.

M. HERIVAN

Aspect de la reuniunea rectorilor din Universitățile europene care a avut loc la București

Antologie de cîntece pentru tineret

În cursul trimestrului I al acestui an va apare antologia de „Cîntece pentru tineret", editată de Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Compozitorilor din Republica Socialistă România, care cuprinde 140 de cîntece patriotice, vechi și noi, cîntece de brigadă, cîntece ostășești și cîntece populare, toate pentru patru voci mixte, reprezentînd creația muzicală cea mai valoroasă din ultima sută de ani de activitate corală românească.

Colecția este întocmită de conf. univ. Constantin A. Ionescu, decanul Facultății de compoziție și muzicologie de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" din București.

Comenzile ferme, cu indicarea numărului de cont, se fac la Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, strada 13 Decembrie, nr. 24, sect. 7. Prețul unui exemplar legat este de 30 lei.

„NATURA"

Numărul 6/1970 al revistei „Natura" cuprinde, la rubrica „Probleme ale biologiei", articolele : „Biluminiscența" de E. A. Pora, „Bionica" de V. Săhleanu, „Gnotobiologia — unele implicații teoretice și practice" de V. Herlea, „Plantele superioare parazite" de Gh. Șerbănescu-Jitariu, „Alopoliploidia" de C. Popescu și „Kinetinele și efectele lor" de E. Brugovitzky.

La rubrica „Biologia în școală" menționăm articolele : „Locul cunoștințelor de chimie în cadrul disciplinelor biologice predate în liceu" de M. Tiba, „Recapitularea temei „Organele de locomoție și locomoția în seria animală" de D. Bahrim, C. Bahrim, „Indicații practice privind acvaristica" de M. Papadopol și „Ierbarul cu „fereastră" de V. Ciobanu.

Revista mai cuprinde de asemenea note, cronică, recenzii.

BIBLIOTECA

„Metode și tehnici ale sociologiei"

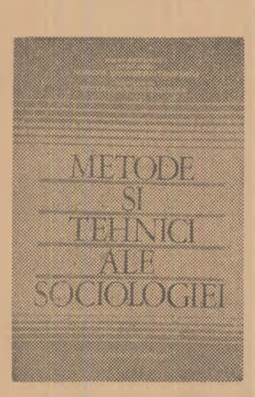

Volumul „Metode și tehnici ale sociologiei", apărut în Editura didactică și pedagogică sub coordonarea prof. univ. **Miron Constantinescu** și conf. univ. **Octavian Berlogea,** răspunde cerințelor determinate de amploarea pe care a luat-o în ultimii ani cercetarea sociologică din țara noastră. Reunind o parte din comunicările prezentate la Simpozionul de sociologie din iunie 1969, care a prilejuit o trecere în revistă a principalelor metode, tehnici și procedee aplicate în sociologia organizării, sociologia muncii, sociologia familiei, a educației, a culturii etc., volumul relevă în primul rînd faptul că cercetătorii din țara noastră concep teoria, epistemologia și metodologia sociologică ca o generalizare nemijlocită a practicii de investigare a propriilor noastre realități sociale, fapt pentru care și metodologia apare într-o sudură indisolubilă cu aceste realități.

Un spațiu important din lucrare este dedicat modalităților de aplicare a teoriilor și metodelor matematice la analiza fenomenelor sociale. În studiul prof. univ. Miron Constantinescu — **Aplicarea teoriei grafelor la studierea procesului de urbanizare** — se aplică teoria matematică a grafelor la analiza corelației dintre procesul de industrializare și cel de urbanizare din țara noastră. În studiul **Un model probabilistic în sociologie,** prof. univ. Mircea Malița și C. Zidăroiu demonstrează posibilitatea utilizării metodelor teoriei probabilităților. Tot din categoria metodelor și tehnicilor matematice se relevă studiile **Probleme tehnico-statistice în cercetarea migrației socio-teritoriale a populației rurale,** de I. Aluaș și I. Venczel, **Analiza multivariată a sistemelor sociale complexe** de M. Larionescu, **Nomogramele funcționale pentagonale în studierea structurii ocupațiilor populației,** de I. Natansohn și I. Hagiu, **Metoda comparației în perechi,** de M. Popescu.

Lucrarea cuprinde un mare număr de studii privind metodologia generală, metode și tehnici corelate, metode și tehnici sociologice aplicate diferitelor domenii, încheindu-se cu un capitol care înmănunchează și cîteva investigații de ordin istoric privind metodele și tehnicile sociologice.

Pentru cadrele didactice din învățămîntul de toate gradele, o bună parte a studiilor cuprinse în această lucrare prezintă, pe lîngă interesul general cognitiv, o binevenită posibilitate de orientare pentru propria lor muncă. În această categorie se înscriu, de pildă, studiile **Metode și tehnici de cercetare utilizate în orientarea școlară și profesională,** de D. Salade, **Metode pentru cercetarea eficienței învățămîntului,** de Șt. Costea, **Analiza corespondenței elevilor în cercetarea relației elev-adult,** de V. Popeangă, **Procedee experimentale în cercetarea unui grup educațional,** de A. Tucicov-Bogdan și E. Irimie, **Scalarea atitudinii față de delincvența juvenilă,** de P. Datculescu etc.

MARIANA MARINESCU

„Dezvoltarea vorbirii elevilor în limba română"

Concepută ca material ajutător, lucrarea „Dezvoltarea vorbirii elevilor în limba română" de Simion Mărărescu, Elvira Mărărescu și Doina Bendorfeanu, apărută de curînd la E.D.P. se adresează învățătorilor care predau limba română la clasele I—IV din școlile și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare.

Prima parte a lucrării cuprinde îndrumări metodice, iar cea de a doua materiale destinate dezvoltării vorbirii elevilor în limba română, selecționate și grupate pe clase. Este vorba îndeosebi de poezii ghicitori, proverbe, zicători, anecdote, snoave, basme, povestiri, jocuri verbale sau cîntece avînd un real caracter instructiv și educativ. În selectarea și gruparea lor s-a ținut seama de particularitățile psiho-fiziologice și de vîrstă ale elevilor, de specificul predării limbii române în școlile și secțiile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, de volumul de cunoștințe (vocabular și modele lexico-gramatice), în scopul formării și dezvoltării priceperilor și deprinderilor de folosire spontană a limbii.

Utilizînd cu pricepere și discernămînt acest material ajutător, învățătorii pot face lecțiile active și atractive, contribuind totodată la ridicarea calității predării și la asigurarea aspectului formativ al studiului.

Prof. V. GRĂDINARU

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" — IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ

— Lector la Catedra de algebră, disciplinele : Algebră, Teoria numerelor, Teoria grupelor, Algebra abstractă, poziția I/8 ;
— Lector la Catedra de ecuații diferențiale și analiză matematică, disciplinele : Matematică, Complemente de matematici superioare, poziția IV/7 ;
— Lector la Catedra de ecuații diferențiale și analiză matematică, disciplina Matematică, poziția IV/9 ;
— Lector la Catedra de geometrie și topologie, disciplinele Teoria grupurilor Lie, Geometrie superioară, Geometrie diferențială, poziția III/13 ;

FACULTATEA DE FIZICĂ

— Lector la Catedra de optică și spectroscopie, disciplinele Fizică generală (optică), Spectroscopie, Optică și spectroscopie, poziția VIIA/8 ;
— Lector la Catedra de fizică moleculară și căldură, disciplinele Fizică generală, Căldură și fizică moleculară, poziția VIIB/8 ;
— Șef de lucrări la Catedra de electricitate, disciplinele Electricitate, Măsuri electrice și magnetice, poziția VIII/8.

FACULTATEA DE CHIMIE

— Șef de lucrări la Catedra de chimie organică, disciplina Chimie organică, poziția XA/11 ;
— Șef de lucrări la Catedra de tehnologie chimică generală, disciplinele Tehnologia proceselor industriale, Tehnologia proceselor industriale și în construcție, poziția XB/8.

FACULTATEA DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

— Șef de lucrări la Catedra de fiziologie-biologie, disciplinele Metode moderne de cercetare, Fiziologia animalelor și a omului, poziția XIII/10 ;
— Asistent la Catedra de morfologie animală și antropologie, disciplinele Anatomia comparată și a omului, Citologie, histologie, embriologie, Anatomie (I.P.C.D.), poziția XVIIB/7 ;
— Asistent la Catedra de morfologie animală și antropologie, disciplinele Citologie, histologie, embriologie, Anatomie comparată și a omului, poziția XVIIB/6 ;
— Șef de lucrări la Catedra de geografie economică, disciplinele Istoria descoperirilor geografice, Geografie economică, Toponomie, poziția XIV/7.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Lector la Catedra de limba română, disciplina Limba română contemporană, poziția XXI/13 ;
— Asistent la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele Literatura germnă, Curs special (limbă), Curs special (literatură) Metodica predării, Istoria limbii, poziția XXIVA2/6 ;
— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Limba engleză contemporană, poziția XXIVA/12 ;
— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Literatura engleză, poziția XXIVA/13 ;
— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Curs practic de limba engleză, Curs facultativ de limba engleză, poziția XXIVA/22 ;
— Asistent la Catedra de literatură universală și comparată, disciplinele Literatura universală, Teoria literaturii, poziția XXXIIA/14.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— Profesor la Catedra de istorie universală, disciplinele Istoria contemporană universală, Curs special, poziția XXIX/3 ;
— Lector la Catedra de istorie universală, disciplinele Istorie contemporană universală, Istoria mișcării muncitorești internaționale, poziția XXIX/11 ;
— Lector la catedra de istorie universală, disciplinele Sociologie rurală, Sociologie generală, Filozofie marxistă, poziția XXVIIA/12.

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— Conferențiar la Catedra de Finanțe, disciplinele Finanțe, Asigurări (facultativ), poziția XXXIIB/1 ;
— Lector la Catedra de Finanțe, disciplinele Organizarea și planificarea circulației bănești și a creditului în R. S. România poziția XXXIIB/5 ;
— Lector la Catedra de economia, organizarea și planificarea agriculturii și statistică, disciplinele Statistică teoretică și economică, Statistică și planificarea economiei naționale, poziția XXXIIC/8 ;
— Asistent la Catedra de economia, organizarea și planificarea industriei, disciplinele Organizarea muncii și administrative, Economia organizarea și planificarea activității întreprinderilor, poziția XXXIID/13.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

— Asistent la Catedra de ed. fizică I, disciplinele Baschet, Volei, poziția X/10 ;
— Asistent la Catedra de ed. fizică II, disciplinele Atletism, Înot, poziția XI/9 ;
— Asistent la Catedra de ed. fizică III, disciplina Educație fizică-curs, baza, poziția XII/10.

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— Conferențiar la Catedra de desen I, disciplinele Modelaj, Desen artistic, poziția VIII/3 ;
— Lector la Catedra de Desen I, disciplinele Desen artistic Decorativa generală, Perspectiva, poziția VIII/7 ;
— Lector la Catedra de Desen II, pictură, compoziție, disciplinele Desen artistic, Pictură-compoziție, poziția IX/6 ;
— Lector la Catedra de Desen II, pictură, compoziție, disciplinele Desen artistic, poziția IX/8 ;
— Lector la Catedra de Desen II pictură, compoziție, disciplina Desen artistic, poziția IX/9.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84 539/1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de profesor, conferențiar și lector și de 15 zile pentru postul de asistent.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de profesor, conferențiar și lector și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectoratului acestela înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1 Telefon 17 60 20 Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132